

ЕСТЕТИЗАЦІЯ ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ЯК УМОВА ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ

Освітнє середовище сучасного ЗВО має бути спрямованим не лише на надання якісної професійної освіти та підготовку висококваліфікованих фахівців, здатних бути конкурентоспроможними на ринку праці, а й на розвиток естетичної компетентності, яка сприяє формуванню критичного мислення і креативності, що є ключовими елементами модернізації сучасного освітнього процесу. У цьому аспекті важливим завданням вищої школи постає інтеграція естетичних компонентів у освітнє середовище ЗВО.

Питанням необхідності естетизації освітнього процесу в ЗВО приділяли увагу В. Андрущенко, В. Аторіна, М. Бабков, І. Бех, В. Бутенко, О. Васюк, Г. Васянович, В. Кремінь, В. Мірошніченко, С. Толочко та ін. Мета нашої роботи – розкрити домінуючі напрями естетизації освітнього середовища ЗВО в аспекті формування естетичної компетентності.

Насамперед наголосимо, що освітнє середовище ЗВО є цілісною впорядкованою сукупністю компонентів, інтеграція й взаємодія яких зумовлюють наявність у ньому вираженої здатності створювати можливості й умови для ефективного й цілеспрямованого використання педагогічного потенціалу середовища в інтересах розвитку особистості [4, С. 76]. Дослідниця Е. Заредінова означає освітнє середовище як багаторівневу систему можливостей та умов, що забезпечують професійно-особистісне формування майбутнього фахівця [3, С. 39].

На думку С. Толочко, естетизація освітнього процесу передбачає такі напрями: інтеграція естетичних компонентів у навчальний контент, що передбачає використання естетичних підходів у навчальних програмах, курсах і матеріалах; створення естетично привабливого освітнього середовища через оформлення навчальних приміщень, використання естетично приємних навчальних ресурсів, оформлення аудіовізуальних і візуальних матеріалів; розвиток естетичних якостей у студентів завдяки введенню естетичних завдань, проєктів і діяльностей у освітній процес; упровадження в освітню діяльність естетичних методів викладання й виховання; формування позитивної культурної атмосфери, що досягається через організацію культурних і мистецьких заходів; стимулювання креативного самовираження через участь студентів у творчих проєктах, конкурсах, виставках та інших формах роботи [5].

Подібною до попередньої є наукова позиція М. Бабкова. Дослідник говорить про естетизацію освітнього середовища як найефективнішого засобу формування естетичної культури студентів; акцентує увагу на доцільності доповнення освітніх програм дисциплінами мистецького змісту, на участі здобувачів освіти в клубних заходах, на активному залученні естетичного виховання до формування професійних компетентностей студентів, зокрема й естетичної [2, С. 15].

В. Аторіна у аспекті збагачення естетичного складника освітнього середовища ЗВО рекомендує керівництву здійснювати системну роботу з естетизації (ремонт аудиторій, підтримання у привабливому естетичному вигляді фасади будівель, дерев, газонів тощо; прикрашання ялинок до новорічних свят; забезпечення постійного контролю організації роботи предметно-розвивального середовища; активізація роботи музею в аспекті його виховного і розвивального (духовно-естетичного) потенціалу; заохочення до музейної діяльності викладачів; продовження роботи з фондом музею, створення виставок до свят). У свою чергу, викладачі повинні створювати в аудиторіях зони, що є моделями осередків ЗВО (куточки природи, ігрові, експериментування, самостійної художньої діяльності); добирати естетично привабливі матеріали, які використовуються під час занять (схеми, таблиці, презентації) та оформляти каталоги навчально-методичного забезпечення тощо. Здобувачі освіти також мають долучатися до створення естетично привабливих стендів для висвітлення

інформації для запитань і відповідей, адресованих керівництву ЗВО; доглядати за створеними куточками природи; готувати та оновлювати елементи декору для прикрашання приміщень університету до свят [1].

Отже, під час професійної підготовки необхідно використовувати естетизацію освітнього середовища як домінуючу умову, що сприяє формуванню професійних компетентностей здобувачів освіти, зокрема й естетичної. Цьому сприяють естетичні фактори: привабливість ЗВО; залучення здобувачів освіти до активного опанування світу прекрасного через зміст освітніх компонентів та організацію культурних і мистецьких заходів; уведення естетичних завдань, проєктів, діяльностей та естетичних методів викладання й виховання в освітній процес.

Література

1. Аторіна В. (2021). Естетизація предметно-розвивального освітнього середовища закладу вищої освіти як важлива умова розвитку естетичної компетентності майбутніх вихователів закладів дошкільної освіти. *Acta Paedagogica Volynienses*. 5. 10-15.
2. Бабков М. І. (2010). Формування естетичної культури у студентів юридичних вищих навчальних закладів: автореф. дис. ... канд. пед. наук: спец. 13.00.07 «Теорія і методика виховання». Луганськ. 20.
3. Заредінова Е. (2017). Сутнісна характеристика середовищного підходу до сучасної вищої освіти. *Естетика і етика педагогічної дії*. 16. 35-45.
4. Михайлюк Н. (2020). Освітнє середовище як підґрунтя формування професійної культури. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 34. 3. 30-38.
5. Толочко С. В. (2024). Естетизація освітньо-виховного процесу в закладах вищої освіти. *Науковий вісник Сіверщини. Серія: Освіта. Соціальні та поведінкові науки*. 2 (13). 220-235.

**Ministry of Education
and Science of Ukraine**

**National University of Life
and Environmental Sciences of
Ukraine**

**Faculty of Humanities
and Pedagogy**

**Uniwersytet
Pomorski
w Słupsku**

**Дипломатична
академія
України**

**University of
Reading**

**NATIONAL UNIVERSITY OF LIFE
AND ENVIRONMENTAL SCIENCES OF UKRAINE
Faculty of Humanities and Pedagogy
Department of Philosophy and International Communication**

**INTERNATIONAL AND INTERCULTURAL COMMUNICATION
IN SHAPING UKRAINE'S IMAGE:
DEVELOPMENT STRATEGIES**

**MATERIALS
OF THE INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE**

May 01, 2025

Kyiv

Міжнародна і міжкультурна комунікація у формуванні іміджу України: стратегії розвитку: зб. матеріалів Міжнародної наук.-практ. конф. Київ, 01 травня, 2025 р. Київ: Міленіум, 2025. 178с.

Збірник укладено за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції «Міжнародна і міжкультурна комунікація у формуванні іміджу України: стратегії розвитку», що її провела кафедра філософії та міжнародної комунікації гуманітарно-педагогічного факультету Національного університету біоресурсів і природокористування України. Наповнення рубрик синхронізовано з основними напрямками роботи конференції.

Видання розраховано на науковців, викладачів, аспірантів, студентів.

The collection is compiled on materials of the International scientific and practice conference «International and intercultural communication in shaping Ukraine's image: development strategies» a held by the Department of Philosophy and International Communication of the Faculty of Humanities and Pedagogy of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine. All the materials are synchronized with the guidelines of the conference.

Forscientists, lecturers, postgraduates, students.

Редакційна колегія:

Шинкарук В.Д., д-р філ. наук, проф. (голова); Балалаєва О. Ю., канд. пед. наук, доц., Вакулик І.І., канд. філ. наук, доц.; Культенко В.П., канд. філос. наук, доц., Лаута О.Д., канд. філос. наук, доц., Савицька І.М., канд. філос. наук, доц., Христюк С.Б., канд. іст. наук, доц.

Схвалено до друку на засіданні вченої ради
гуманітарно-педагогічного факультету, протокол № 9 від 17.04.2025

Тези подано в авторській редакції.

Автори тез відповідають за достовірність викладеного матеріалу,
за правильне цитування джерел, покликання на них і засвідчують відсутність плагіату.

Передруковувати опубліковані в збірнику матеріали
дозволяється тільки за згодою авторів.

© НУБіП України, 2025

© Автори, 2025